A°. 1837. N°. 61.

JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 2 *Augustus.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bekendmaking.

Op last van den Gouverneur Generaal, wordt bij deze bekend gemaakt, dat Zijne Exellentie, in stede van op morgen den 2den dezer, op woensdag den 9den dezer te *Batavia* audientie verleenen zal.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
CORNETS DE GROOT.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.*

BUITENZORG, *den 15den Julij 1837.* (No. 21.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te verklaren, dat jongelingen, die wenschen gebruik te maken van het onderwijs bij de school voor de zeevaartkunde te *Soerabaija*, in het algemeen, niet gehouden zullen zijn, om vooral twee jaren aan boord van een koloniaal oorlog-schip in active dienst door te brengen; — wordende mitsdien hiermede gealtereerd art. 9 der bepalingen ter bevordering der zeevaart in Nederlandsch Indië, vervat bij resolutie van den 29sten Junij 1835 no. 6, (staatsblad no. 31). —

Ten tweede: Te bepalen dat, zoo lang zulks zal worden vereischt, de jongelingen bij de opgemelde school te *Soerabaija*, gratis zullen kunnen worden onderwezen, en, mede aan hen kosteloos de benoodigde boeken, worden verstrekt; — Zullende het getal van de aldus kosteloos te onderwijzen leerlingen, nader worden bepaald, nadat bekend zal zijn of en zoo ja, hoeveel kweekelingen uit de weeshuizen te *Samarang* voor de zeedienst zullen kunnen worden bestemd, en de kosten welke derzelver verpleging te *Soerabaija* zal vorderen.

Ten derde: Enz.

Ten vierde: Ten overvloede te verklaren, dat het aan de kweekelingen bij gemelde school wordt vrijgelaten, om, na volëindigde theoretische studie, zich al of niet in de zeedienst te begeven.

Ten vijfde: Enz.

En zal afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register;
De waarnd. Algemeene Secretaris,
CORNETS DE GROOT.

BUITENZORG, *den 19den Julij 1837.* (No. 12.)

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten vierde: Met referte tot de resolutie van den 17den Augustus 1835 no. 3 (staatsblad no. 38), ten overvloede te bepalen, dat de betrokken autoriteiten, ook na verloop van den bij die resolutie gestelden termijn van zes maanden, geene uitkeering zullen mogen doen van aandeelen in boeten en confiscatien, indien het hun bekend is, dat een verzoek om remissie of restitutie ingediend is, vóór dat zij de dispositie van het Gouvernement op dat verzoek, dan wel eene bepaalde of speciale autorisatie tot uitkeering, zullen hebben ontvangen.

Ten vijfde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register;
De waarnd. Algemeene Secretaris,
CORNETS DE GROOT.

Bij besluiten van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 24sten en 26sten Julij jl. n°. 24 en 10, is voorloopig toegestaan:

1°. aan *Cornelis Willem Bruni*, om voor zijnen geslachtsnaam, dien van *Van Bronkhorst* te voegen, en zich alzoo te noemen en te schrijven, *Cornelis Willem van Bronkhorst Bruni*; — en

2°. aan *Fredrik Willem de Koste*, om aan zijnen zoon *Reinier Eugedius*, den geslachtsnaam van *van Sornsen* te geven en hem alzoo te doen noemen en schrijven *Reinier Eugedius van Sornsen de Koste*;

geschiedende deze aankondiging naar aanleiding van het bepaalde bij art. 19, en volgende van het reglement op het houden der registers van den burgerlijken stand in Nederlandsch Indië, (staatsblad 1828 no. 50), en het voorgeschrevene bij art. 2 der resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, dd. 2 November 1831 no. 83, (staatsblad no. 61.)

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, 2 *Augustus* 1837.

De voortgaande berigten omtrent de reis over *Java*, van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Hendrik*, behelzen, dat Hoogstdezelve den 15den dezer in de residentie *Banjoemas* is aangekomen, en zich dadelijk daarop, door het nieuwe kanaal *Kali Yosso*, begeven heeft naar den zeehaven *Tjilatjap*, waarvan het belang en de aanlegplaats den, met de meeste naauwkeurigheid door Zijne Koninklijke Hoogheid [illegible] het Nederlandsch [illegible] De reis werd den volgenden dag door straat *Noesa Kambangang* en de *Kinder Zee* voortgezet naar het etablissement *Banting Matti*. Na den terugtogt werden in de nabijheid van *Adi Redjo*, de kaneel plantagien en kaneel schillerij bezocht. Den 18den arriveerde Zijne Koninklijke Hoogheid op de hoofdplaats der residentie. Den volgenden morgen bezigtigde Hoogstdezelve eene indigo-fabriek te *Poerbolingo*, alwaar na, ter hoofdplaats, de troepen geïnspecteerd en de kazerne in oogenschouw genomen werden. Den 20sten bezigtigde de Prins te *Bandjar Negara*, de wijze van bereiding der lijwaden voor de kleeding der Inlanders. Van daar vertrok Zijne Koninklijke Hoogheid over *Karang Kobar* naar *Bater*, alwaar de bereiding van het javaansch suiker gezien werd. Te *Wonosobo* deed men eene proeve met de thee bewerking. Den 22sten werd de reis vervolgd naar *Wonosobo*, over de *Dijing*, alwaar de verschillende natuur-verschijnselen en Braminsche oudheden 's Prinsen aandacht tot zich trokken. Den 23sten arriveerde Zijne Koninklijke Hoogheid te *Magelang*, hoofdplaats der residentie *Kadoe*, alwaar in den namiddag van den volgenden dag de berg *Tidor* bezocht werd, van welken men een schoon gezigt over de residentie heeft. Den 25sten begaf de Prins zich naar *Boroboedoer*, tot bezigtiging van den tempel aldaar; — ook die van *Mendoet* werd bezocht, waarin zich drie Braminsche beelden van buitengewone grootte bevinden, welke eerst in 1835 ontdekt zijn. Een album voorzien van 's Prinsen handteekening en van die der reisgenooten, is ter plaatse bestemd geworden om bij deze tempels te blijven bewaard tot voortdurende herinnering der tegenwoordigheid van den Vorstelijken reiziger. Des namiddags werd ter eere van Zijne Koninklijke Hoogheid, te *Magelang* een tournooi gegeven, waaronder de Regent en de Pangerang *Blitar* werden opgemerkt. Den 26sten vertrok de Prins naar *Ambarawa*. Zoo wel in *Banjoemas*, als in de *Kadoe* zijn geene pogingen gespaard om het verblijf van Zijne Koninklijke Hoogheid te veraangenamen.

De angstvallige bezorgdheid, welke gedurende eenen geruimen tijd bestond, omtrent het lot der equipage en passagiers van Zr. Ms. stoomschip *Willem I*, hetwelk op een rif der *Lucipara's*, bezuiden *Amboina*, op deszelfs reize van *Soerabaija* derwaarts, vergaan is, heeft opgehouden,

door de zeer verblijdende tijding, dat al de schipbreukelingen gered zijn geworden.

Het genoemd stoomschip vertrok den 26sten April jl. naar *Amboina*, voornamelijk tot het overbrengen van den benoemd waarnemend Gouverneur der *Molukko's*, *F. V. A. de Stuers*, die zich met zijne echtgenoote en vier kinderen, benevens eenige andere passagiers en een aantal militairen, op den gemelden bodem had ingescheept. Den 24sten Junij jl, ontving het Gouvernement de tijding van *Amboina*, dat aldaar was aangekomen eene sloep van den *Willem I*, bemand met twee Europeanen en vier Javanen, medebrengende het droevig berigt, dat het schip in den nacht van den 5den op den 6den Mei jl. op de *Lucipara* gestoten had en door deszelfs equipage, 140 zielen uitmakende, verlaten was geworden.

Allen hadden zich begeven op de eenige drooge plek van het rif, naauwelijks groot genoeg om hen te bevatten. In dezen zorgelijken toestand, had men aanvankelijk den 9den Mei, eene sloep afgezonden, om hulp te zoeken, het zij te *Timor*, *Bima* of op *Java*. Den 24sten Mei deed men de nog eenig overgebleven sloep naar *Amboina* vertrekken, die aldaar dan ook gelukkig, in den tijd van zes dagen, aankwam.

Dadelijk werd van dáár Zr. Ms. koloniale brik *Nautilus*, Kommandant, Luitenant 1ste klasse *T. N. Muller*, tot redding der schipbreukelingen afgezonden, welk vaartuig den 31sten Mei vertrok, doch door storm genoodzaakt werd terugtekeeren.

Den 4den Junij ging hetzelve andermaal onder zeil, vergezeld van het particulier schip *de Erich*, gezagvoerder *Casand*, en dit was de laatste bijzonderheid, welke op *Java* bekend werd.

Van *Soerabaija* werden terstond Zr. Ms. koloniale schoeners *Kameleon* en *Janus* en de civiele schoener *Vliegende Visch* in zee gezonden om hulp te bieden of het vlot optesporen, waarop de schipbreukelingen verklaard hadden zich in den uitersten nood te zullen wagen, en met de zamenstelling waarvan, men den 24 Mei ook reeds bezig was, doch deze beide koloniale schoeners keerden van een verloren reis naar *Soerabaija* terug. De laatstgenoemde bodem ging echter, na de bekomen schade hersteld te hebben, op den 18den Julij op nieuw onder zeil, om den togt nogmaals te beproeven.

Het lang uitblijven van tijding, vermeerderde intusschen de bekommering over het lot der ongelukkige schipbreukelingen en deed aan derzelver redding bijna wanhopen, toen van *Ternate* de bovenbedoelde blijde tijding werd ontvangen, dat zij allen door Zr. Ms. brik *Nautilus* gered en den 12den Junij op *Amboina* behouden waren aangekomen. Vijf weken hebben zij op het rif in de aller noodlottigste positie doorgebragt, zich met 7 ponden rijst daags gevoed en soms naauwelijks genoegzaam drinkwater gehad om niet van dorst om te komen. Behalve één' man, die, volgens de tijding met de naar *Amboina* afgezonden sloep, overleden was, hadden zij het leven van geen hunner te betreuren.

Onder al die rampen is de goede orde en eensgezindheid, onder zoo vele menschen van verschillenden rang en stand — en in zulk eene donkere toekomst, als door hen lange werd verbeid, geen oogenblik gestoord geweest.

Het goed beleid en de doelmatige schikkingen van den Luitenant Kolonel *de Stuers*, zoo wel als zijne eigene bedaardheid en beraden vastheid in al zijne handelingen, hebben tot voorbeeld en regel van allen gestrekt, en veel bijgedragen tot die gelukkige uitkomst voor de schipbreukelingen, als welke wij thans mogen vermelden; terwijl ook de gepensioneerde ambtenaar *van Spreeuwenburg*, die zich onder de schipbreukelingen bevond, zich in deze omstandigheden, van eene zeer gunstige zijde heeft doen kennen.

Ook is reeds voorloopig bekend geworden, dat de Kommandant van de koloniale brik *Nautilus*, de Luitenant 1ste klasse *Muller* voornd, met de overige Etât Major van dat schip, niets hebben ontzien om aan hunne menschlievende pogingen tot redding, zulk een' gelukkigen uitslag te verzekeren, als die waarmede hunne edele verrigtingen nu zijn bekroond geworden, en waarvoor zij gewis aanspraak op algemeene achting verworven hebben. Meerdere bijzonderheden worden met belangstelling van den heer *de Stuers* te gemoet gezien.

EUROPESCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *28 Maart.*

Uit Napels, 16 Maart, meldt men, dat daar eene poging, om den prachtigen schouwburg S. Carlo in brand te steken, aangewend doch verijdeld is. Toen namelijk in den avond van den 14den na het eindigen der voorstelling, de gewone ronde in het gebouw gedaan werd, en men reeds op het punt was van alles te sluiten, bespeurde men in de nabijheid van het tooneel eene groote menigte brandstoffen, een vat met buskruid en eene lont, die reeds gebrand had. „Had men dit niet ontdekt (dus schrijft men), dan zou de prachtige schouwburg, die eenig in zijne soort is, een uur later misschien in een puinhoop veranderd zijn geweest. Uithoofde het in dien nacht zwaar stormde, zouden het paleis en de geheele stad groot gevaar hebben geloopen. Verdere omstandigheden of ontdekkingen zijn niet bekend; men houdt het voorval zoo veel mogelijk geheim. De politie is intusschen bezig met het opsporen van den dader, en dat deze gevonden worde is des te meer te wenschen, omdat men daardoor misschien ook ophelderig zal kunnen bekomen over den brand in het paleis. Het publiek is ten uiterste verbitterd, want iedereen weet, dat zoodanige misdaden begaan worden met het doel, om van de daarbij plaats hebbende verwarring gebruik te maken, en om te stelen."

—In brieven uit Berlijn, door een geacht duitsch dagblad medegedeeld, wordt gewag gemaakt van een onaangenaam geschil tusschen den aarts-bisschop van Keulen, den baron *Droste v. Vischering*, en het hoog bewind benevens de theologische faculteit aan de hoogeschool te Bonn. De genoemde aartsbisschop had namelijk de jongelieden, welke te Bonn de katholijke theologie beoefenden, of zich aan die studie dachten te wijden, verboden, om bij iemand der hoogleeraren van de katholijke-theologische faculteit, met uitzondering alleen van den hoogleeraar *Klee*, de lessen bij te wonen. Het scheen, dat de aanleiding tot dit verbod gezocht moest worden in zekere gevoelens van de de door den aartsbisschop uitgeslotene hoog-leeraren, welke door dezen kerkvoogd werden afgekeurd. Intusschen werd den prelaat het regt tot het doen van gemeld verbod betwist, en wachtte men van den den kant van het hoog bewind eerlang een beslissend besluit. „De goede verstandhouding tusschen het gouvernement en de katholijke bevolking van de Rijnlanden (dus leest men verder in het berigt van Berlijn) kan en zal daardoor niet gestoord worden, want het is onmogelijk te gelooven, dat een onbevooroordeelde katholijk het zal miskennen, hoe zeer de pruissische regering ten allen tijde er naar gestreefd heeft, om door hare staatkunde in godsdienstige aangelegenheden te toonen, dat zij alle christelijke geloofsbelijdenissen even zeer genegen, en jegens allen even regtvaardig is."

—Den 13dezer heeft men te Petersburg aangenaam voorjaars-weder gekregen, en rekende men, dat de winter voorbij was.

MENGELINGEN.

DE SLAAPZIEKTE.

(Eene ontzettende Gebeurtenis.)

To die — to sleep — perchance to dream: —
Ay; there 's the rub.

HAMLET.

Vervolg en Slot (zie ons vorig Nummer)

II.

Toen ik het gebruik mijner zinnen terugkreeg, lag ik in een bed; alle voorwerpen, die ik zag, waren mij bekend; op de half geslotene gordijnen van het venster viel de gloed van een' roodachtigen zonnestraal: ik begreep, dat de avond nabij was. In de kamer zag ik niemand, en, terwijl ik bezig was mij te herinneren, waarom ik op die plaats mogt wezen, overviel mij eene zwijmeling; ik sloot de oogen, en poogde te slapen. Het binnenkomen van iemand wekte mij weder: het was mijn vriend, docter G***; hij naderde mijn bed, en zag mij eenige minuten lang stilzwijgend aan. Terwijl hij mij dus beschouwde, zag ik zijn gelaat veranderen; zijne hand beefde, toen hij de vingers aan mijn' pols legde, en droevig fluisterde hij: »Mijn God, hoe is hij veranderd!" Vervolgens hoorde ik eene stem aan de deur, die vroeg: »Mag ik binnenkomen?" De docter antwoordde niet, en behoedzaam sloop mijne vrouw de kamer binnen. Haar aangezigt was bleek en ontdaan, hare oogen rood en vochtig. Zij boog zich over mij, en heete tranen drupten mij een voor een op het voorhoofd. Vervolgens vatte zij mijne hand in de hare, bragt hare lippen aan mijn oor, en zeide: »Kent gij mij, WILLIAM?" Een lang stilzwijgen volgde op die vraag. Ik poogde te antwoorden; het was mij onmogelijk een enkel woord uit te brengen; — ik wilde haar ten minste door eenig teeken te verstaan geven, dat ik haar herkende; ik keek haar in het aangezigt; maar ik hoorde haar al snikkende zeggen: »Ach! hij herkent mij niet," en ik begreep dus, dat mijne poging vruchteloos geweest was. Alstoen nam de docter mijne vrouw bij de hand, om haar het vertrek te doen verlaten. »Nog niet! nog niet! zeide zij onder tegenstreven, en ik viel in eenen staat van volstrekte gevoelloosheid.

Weder tot mijzelven komende, was het als of ik uit een' langen en diepen slaap ontwaakte. Ik leed nog steeds, maar minder. Eene overmatige zwakte had plaats gemaakt voor het jagen der koorts. Mijne oogen gloeiden, en waren als met eenen sluijer overdekt. In den beginne kon ik niet onderscheiden, of er iemand bij mij in de kamer was. Trapswijs werden de voorwerpen minder onduidelijk voor mij, en ik bemerkte, dat de docter nevens mijn bed zat. Hij neigde zich tot mij en vroeg: »Gevoelt gij u beter, WILLIAM?"

Tot nog toe hadden de vruchtelooze pogingen, welke ik gedaan had om te antwoorden, mij noch smart noch ongerustheid veroorzaakt; op dit oogenblik werd mijne onmagt, om te spreken, eene ware foltering voor mij. Ik voelde wel, dat mijne vermogens trapswijs afnamen, en dat de dood mij boven het hoofd zweefde. De inspanning, welke ik aanwendde, om uit deze soort van verdooving te geraken, moet geweldig geweest zijn, want een koud zweet brak mij aan alle kanten uit het ligchaam; ik hoorde eene soort van suizing, even als of mijne ooren vol water liepen, en krampachtige stuiptrekkingen bewogen mijne leden. Ik greep de hand van den docter, en drukte ze met al mijne

krachten; ik rigtte mij overeind, en wierp een' wilden blik rondom mij. Die toestand duurde niet lang; weldra begaf mij de ademhaling; ik liet de hand, die ik vasthield, los, mijne oogen sloten zich, en ik plofte neder op het bed. De eenige herinnering, welke ik van het oogenblik, dat daarop volgde, behouden heb, zijn de woorden van mijnen G***, die, wanende dat ik dood was, uitriep: » Eindelijk dan heeft hij uitgeleden.

Vele uren waren zeker verloopen, toen ik mijn bewustzijn herkreeg. De eerste aandoening, waarvan ik gevoel had, was die van eene kille lucht, welke mijn gelaat ijskoud aandeed; het kwam mij voor, alsof de vensters van mijn vertrek openstonden. Ik kon de oogleden niet opslaan; zij werden als door eene onoptilbare zwaarte neêrgedrukt; mijne armen lagen langs mijn ligchaam uitgestrekt, en hoezeer de houding, waarin ik lag, belemmerend en ongemakkelijk was, kon ik dezelve niet veranderen; — ik wilde spreken; alle poging, om het te doen, was vruchteloos.

Eenige oogenblikken daarna hoorde ik de stappen van verscheidene lieden, die door de kamer gingen; iets zwaars werd op den vloer gezet, en eene heesche stem sprak deze woorden: » WILLIAM B***, 38 jaren oud. Ik had gedacht, dat hij ouder was."

Die woorden herinnerden mij al de omstandigheden mijner ziekte; ik begreep, dat ik opgehouden had te leven, en dat men rondom mij toebereidselen tot mijne begrafenis maakte. Was ik dan dood? Het omkleedsel zeker was koud en levenloos, maar de denkingskracht bestond nog. Hoe was het mogelijk, dat alle spoor van leven uitwendig verdwenen was, en dat bewustzijn en gevoel, het kille, voor het graf bestemde overschot nog bewoonden? Afgrijsselijk denkbeeld! Was het misschien een droom? O, mijn God! neen, alles was maar al te wezenlijk! Ik herinnerde mij de laatste woorden van den dokter; hij kende de teekens van den dood te wèl, om zich door schijn te laten misleiden. Geen hoop dus! geen hoop! Ik voelde, dat men mij in de kist plaatste. Welke menschelijke taal is in staat, om het ijsselijke, dat dit oogenblik van doodsangst voor mij had, te schilderen?.

III.

Hoe lang bleef ik in dezen toestand? Ik weet het niet. De akelige stilte, die in de kamer heerschte, werd weder afgebroken, en ik begreep, dat eenigen mijner liefste vrienden mij nog eenmaal en voor het laatst kwamen zien, eer de kist zich vooor altijd over mij sloot. Al het verschrikkelijke van mijnen zeldzamen toestand kwam mij weder voor den geest. In den korten tijd eener minuut ondervond mijn hart al het bittere van een eeuwigdurend lijden. En alstoen herinnerde ik mij de onafgebrokene werking van den dood, die zich trapswijs over al de deelen van ons wezen uitstrekt, en, even als alle geesels van het menschdom, ijsselijke sporen van zijnen voortgang achterlaat. Hoe nu! zeide ik in mij zelven, alles is dan in mij dood, de ziel zoo wel als het ligchaam, waaraan zij leven gaf? Evenwel bewijzen deze gedachten, die bij mij oprijzen, het leven in al dezelfs kracht. Wat is er dan geworden van mijnen *wil* om te handelen, te spreken, te zien, te leven? Alles in mij slaapt en is werkeloos, even alsof ik nimmer geleefd had. Zijn het de zenuwen, die opgehouden hebben de bevelen van het hersengestel over te brengen? Waarom dan toch weigeren thans die snelle boodschappers der ziel haar te gehoorzamen? Ee ik herdacht bij mijzelven eenige voorbeelden dier wonderdadige magt van den wil, wanneer dezelve zich krachtig zamentrekt, en onder den invloed eener groote noodwendigheid werkt. Ik kende de geschiedenis van dien *Indiaan*, die, zijne vrouw door den dood verloren hebbende, haren zuigeling zijne eigene borst reikte, en hem met vadermelk voedde: was dit wonderwerk geen gewrocht van den *wil?* Ik zelf had eens een lam geworden ligchaamslid tot leven en beweging zien terugkeeren door eene sterke spanning van den geest, die het slapende zenuwstelsel deed ontwaken. Ik had eenen man gekend, di naar welgevallen de kloppingen van zijn hart versnelde of vertraagde. Ja, dacht ik, met eene vervoering van vreugde, ja, de *wil* om te leven is de *magt* om te leven: het is eerst wanneer dit vermogen bezweken is, dat de dood zich van ons meester maken kan; en ik vatte de hoop op, om, door eene inspanning van mijnen wil, als 't ware van den doode te verrijzen. Doch, helaas! (nu nog denk ik er niet aan zonder te sidderen) snel verliepen de oogenblikken, en aan de toebereidselen, die rondom mij gemaakt werden, begreep ik, dat men de kist ging sluiten. Wat moest ik doen? Heeft de wil inderdaad het vermogen, dat hem toegeschreven wordt, hoe moest ik dat vermogen besturen? Meer dan eenmaal had ik, gedurende mijne ziekte, levendig verlangd mij te bewegen en te spreken, zonder daartoe te kunnen geraken. Ik deed nogmaals zulk eene poging: even als de kampvechter, in zijne krachtsoefeningen, al zijne spieren inspant om eenen last te tillen, vereenigde ik alwat ik in mij aan wil en vurigen wensch kon vinden; vervolgens poogde ik de aandrift dier kracht aan mijne zenuwen mede te deelen; het was mijne laatste hoop, en, helaas! die hoop was vruchteloos!... Vruchteloos deed ik eene vreesselijke poging om mijne borst vol lucht te trekken en te ademen. Mijn God! met welk eene verdubbelde verschrikking keerden nu mijne angsten terug! En middelerwijl hoorde ik, hoe de spijkers in de planken mijner doodkist gedreven werden... O wanhoop!

Op dit oogenblik trad E***, mijn oudste, mijn beste vriend, de kamer binnen. Hij had een' langen weg afgelegd, om mij nog eenmaal te zien, om een laatst, een eeuwig vaarwel aan den makker zijner kindschheid te zeggen. Men maakte hem plaats; men opende de kist weder; hij naderde mij, en legde mij de hand op de borst. O! de warmte dier vriendenhand drong door tot aan mijn hart en deed het kloppen! Deze klopping werkte op mijn geheele wezen terug; mijn bloed begon weder rond te loopen; mijne zenuwen trilden en aan mijne ontklemde borst ontwrong zich een stuipachtige zucht; mijne spieren spanden zich, even als het want van een schip bij holstaande zee; eindelijk haalde ik adem!

Terwijl deze plotzelinge, onverhoopte verandering in mij omging, ontstond in mijnen geest het verschrikkelijke denkbeeld, dat zij niets wezenlijks en slechts een spel mijner ijlende verbeelding was. Gelukkiglijk was deze twijfel van korten duur! Een kreet van ijzing, en de duidelijk door mij verstane woorden: » Hij leeft, hij leeft, nog!" maakten een einde aan mijnen angst. Ondertusschen vermeerderden gedruisch en verwarring, en iemand riep: » B*** ligt in flaauwte; draag hem weg, opdat hij de kist, wanneer hij bijkomt, niet zie!" Bevelen, uitroepingen, kreten van verbazing kruisten en mengden zich dooreen; binnen kort was het rumoer ten top. Al wat ik mij verder herinneren kan, was, dat men mij uit de kist tilde, en dat ik, voor een goed vuur, door mijne vrienden omgeven, geheel tot mijzelven kwam.

Na nog eenige weken, aan mijn volkomen hersteld besteed, bevond ik mij weder vol leven en gezondheid. Ik had den dood van zeer nabij gezien; mijne lippen hadden de eerste droppels geproefd van den bitteren drinkbeker, dien ik eenmaal tot den bodem zal moeten ledigen.

NATUURKUNDIGE BIJZONDERHEDEN.

Waterval van Tequendama(*), *door den Heer* FRANCIS LAVALLÉE, *Vice-Consul van Frankrijk op het eiland Cuba*;(†) *medegedeeld door* J. VAN WIJK, ROELD. ZN.

Deze wonderbare Waterval van de rivier Bogota, in de republiek Nienw-Grenada, in Zuid-Amerika, is een van die groote verschijnsels der Natuur, waarvan men geen genoegzaam algemeen denkbeeld heeft, en die echter eene voorname plaats in de Aardrijkskundige berigten verdienen. Het gezigt van denzelven is verheven en al de genen, die denzelven bezocht hebben, zijn stom van verwondering over dit grootsch tooneel teruggekeerd, hetwelk slechts 6 of 7 uren van de stad Bogota en digt bij het dorp Suacha zich vertoont.

Wanneer men van Watervallen spreekt, stelt men altijd dien van Niagara in den eersten rang; maar deze voorkeur is meer het gevolg van vooronderstelling, dan van vergelijking. Het is waar, de Waterval van Niagara moet zoo wel om de groote massa waters, die nedergestort wordt en het meer Ontario vomt, als om zijne reusachtige uitgebreidheid, als een der grootste Natuurwonderen van onzen bol worden aangezien; maar zoo de groote waarde van een' Waterval in deszelfs hoogte bestaat, is er een ontzaggelijk verschil ten voordeele van dien van Tequendama, daar hij vijfmalen hooger is, dan die van Niagara.

Deze Waterval is een der merkwaardigste van den aardbol, en waarschijnlijk de bijzonderste in zijne soort, zelfs in dit gedeelte der aarde, waar de natuur zich steeds in reusachtige en wonderbare vormen vertoont. Wanneer men op de hoogste plaats gekomen is, ziet men het land bedekt met ontzaggelijk groote boomen en onderscheidene soorten van uitmuntend schoone heesters. Een lang en kronkelend pad geleidt door een donker bosch, tot digt bij den rand van den afgrond. De rivier, die in het eerst over eene weinig hellende vlakte heenloopt, wordt hier nauwer en vormt een diep bekken, dat niet boven de 45 voeten breed is; de beide oevers dezer gracht zijn bedekt met boomen, tusschen welke de stroom, sterker geworden naarmate van derzelver vernaauwing, heenloopt. Aan den rand der diepte gekomen, verbeelde men zich die ontzettende massa waters die met eene ontzaggelijke kracht en een verschrikkend geraas in eene ronde kom, door stevige loodregte rotsen omringd, ter diepte van 750 voeten nederstort.

Bij het begin van den val dezer ontzettende massa waters, vormt het eene soort van boog, die een blinkend aanzien heeft; een weinig lager vertoont hij eene oppervlakte met schuim bedekt, en bij deszelfs einde ziet men haar onder de gedaante van duizenden buisvormige stralen, die zich als eene menigte brandende pijlen vertoonen. De verscheidenheid van deze waterdroppen, even schoon als bijzonder, volgt uit de verschillende zwaarte-kracht en de spoedige verdamping, die het water ondergaat, alvorens den grond te bereiken. Het geluid, dat de val van dit uitgestrekte ligchaam veroorzaakt, is verschrikkelijk, en uit de oppervlakte van den afgrond verheffen zich dikke wolken van damp tot eene aanzienlijke hoogte, welke zich met den dampkring vermengen en hierdoor in hunne opstijging de schoonste kleuren van den regenboog vertoonen.

Er zijn verscheidene waarnemingen gedaan, om eenige bepalingen te verkrijgen, omtrent de ontzaggelijke kracht van dezen Waterval; meer dan eens heeft men eenen stier ver genoeg in den stroom gejaagd, dat hij werd medegesleept en men heeft nimmer iets van hem teruggevonden, dan eenige stukjes van zijne beenderen.

Het schijnt, dat de Natuur hier al hare schatten heeft uitgeput, om den omtrek met de bekoorlijkste en verwonderlijkste voorwerpen te verfraaijen, ten einde hierdoor den indruk van dit groote werk des te sterker en treffender te maken. Niet alleen wordt de naaste omtrek van den stroom door reusachtige boomen beschaduwd, en met heesters, die met verschillende bloemen prijken, versierd, maar de rotsen, die met voordacht daar geplaatst en door bekwame beitels uitgehouwen schijnen, de vogelen van allerlei soort die door hun welluidend gezang de zinnen betooveren, een somber en bergachtig verschiet, eene zachte lucht, zeldzaam in deze streken, het gezigt der rotsachtige wanden van dezen afgrond, met duizende planten bedekt en eene ontelbare menigte van, op eene bijzondere wijze, verschillende waterstralen uitschietende, met één woord alles schijnt zich te vereenigen, om den beschouwer in eene soort van verrukking te brengen en hem gewaarwoordingen, even aangenaam als moeijelijk te beschrijven, te doen gevoelen en den grooten indruk, welken dit verwonderlijk schouwspel verwekt, te vergrooten.

Indien de wegen in de Staten van Zuid-Amerika even gemakkelijk en wel ingerigt waren, als die van de Noord-Amerikaansche Staten, hoe vele reizigers zouden den Waterval van Tequendama gaan zien, zoo wel om eene prijzenswaardige nieuwsgierigheid te voldoen, als om de heerlijke luchtstreek der Cordillera's van Nieuw Grenada te genieten.

(*) Tequendama is een voornaam landgoed op de hooge vlakte bij dezen val. v. W. Rz.

(†) Uit het *Bulletin de la Société de Géographie*, No. 34 October 1836.

ADVERTENTIEN.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, dd. 24 dezer no. 1, voor het nog loopende gedeelte dezer maand, en over de maanden Augustus en September dezes jaars, van kracht is verklaard het, bij besluit van den 6den April jl. no. 1, verlengd tarief, gearresteerd bij besluit van den 10den Januarij jl. no. 1, (zie Javasche Courant van den 14den Januarij ll. no. 4), aanwijzende het minimum der prijzen beneden welke geene goederen van wol of katoen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij den invoer in Nederlandsch Indië voor de heffing der inkomende regten zullen mogen worden getaxeerd, met die uitzondering nogtans, dat de twee- en drie-kleurige en de een-kleurige gedrukte Nederlandsche katoenen respectivelijk tot *f* 12 en *f* 11 per stuk $\frac{5}{4}$ bij 32 ellen zullen kunnen worden gewaardeerd, en alzoo met *eenen* gulden minder dan de minimum prijs, bij bedoeld tarief vastgesteld.

Batavia, *De Directeur voornoemd,*
25 Julij 1837. J. DU PUIJ.

—Op woensdag den 2den augustus aanstaande, 's voormiddags ten 10 ure, zal door den ondergeteekende voor 's lands kleeding- en provisie-pakhuizen alhier, eene publieke veiling worden gehouden van:

1163½ ponden vogelnestjes 1ste soort.
1086½ » » 2de »
731 » » 3de » en
p. m. 40 pikols garioffel nagelen,

zullende de verkoop daarvan plaats hebben, op de navolgende voorwaarden, als:

1°. De betaling zal geschieden voor de helft in zilver en de wederhelft in kopergeld met vrijlating aan den kooper om geheel in koperen munt te betalen, in welke geval hij voor *f* 5 zilver *f* 6 koper zal voldoen.

2°. De betaling zal moeten geschieden binnen eene maand na den verkoop binnen welken tijd de vogelnestjes en specerijen ook moeten worden afgehaald, terwijl in contrarie geval de koopers gehouden zullen zijn om 2 pCt. van de waarde volgens vendu-rendement aan pakhuishuur te voldoen, voor elke maand dat de vogelnestjes en specerijen langer dan den tijd als ultimatum voor den afhaal bepaald, bij 's lands pakhuizen zullen zijn verbleven, ongerekend dat de risico wegens bederf, spillagie en schade door brand als anderzins te veroorzaken aan de vogelnestjes en specerijen, welke binnen den tijd van eene maand onafgehaald zijn gebleven, komen voor rekening van den kooper.

3°. De levering der vogelnestjes en specerijen zal plaats hebben op bewijs van gedane betaling bij het vendu-kantoor.

4°. De opveiling zal geschieden voor de vogelnestjes als naar gewoonte bij de halve pikol of vijftig katties en voor de nagelen bij vijf pikols.

5°. De koopers zullen volgens de bestaande bepalingen niet worden bezwaard met vendu-salaris.

De Directeur van 's Lands Producten
Batavia, *en Civiele Magazijnen,*
den 26sten Julij 1837. VAN CATTENBURCH.

—De ondergeteekende maakt hier mede bekend, dat ten gevolge van het besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 12den November 1836 No. 8, de postrid tusschen Rembang en Ngawie ingetrokken, en die tusschen Soerakarta en Ngawie weder opgerigt zijnde, de korrespondentie met de residentien Madion en Kedirie mitsdien over laatstgenoemde postroute zal moeten geschieden, en alzoo ook daarna de portgelden der brieven zullen berekend worden.

De Directeur van 's Lands Producten
Batavia, *en Civiele Magazijnen,*
den 27sten Julij 1837. VAN CATTENBURCH.

VENDU - DEPARTEMENT.

Op woensdag den 2den Augustus aanstaande, zal door *E. S. Voute & Co.*, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, publiek en zonder reserve verkocht worden, eene hoeveelheid van 73 rollen platlood, van 4 tot 6 pond per vierkante voet, min of meer beschadigd gelost, uit het schip *President Schimmelpenninck*, liggende ter bezigtiging vóór de pakhuizen van de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij.

—Op de vendutie van den 2den Augustus 1837, voor het commissie-huis van *E. S. Voute & Co.*, zullen mede worden verkocht, voor rekening van de assuradeurs van het amerikaansche schip *York*, eene aanzienlijke partij min of meer beschadigde chinesche goederen, bestaande in: krippen van diverse soorten en kleuren, fraaije shawls, differente gekleurde chinesche zijden, graslinnen van extra fijne en mindere kwaliteiten, ponjee-zakdoeken, zijden kousen, chassinetten van verschillende en uitgezochte kleuren, allerhande soorten vlaszijde, benevens een aantal andere chinesche artikelen. De vendutie zal precies ten half negen ure beginnen.

—Op de vendutie van *E. S. Voute & Co.*, den 2den dezen, zullen mede zonder reserve worden verkocht een partij van 52 kisten roodewijn van het merk CB, benevens 100½ kelders jenever.

—De vendutie van vrijdag 4 Augustus, zal in stede van J. *Speet*, op de voorrei naast het kantoor van den notaris *Heijnis*, à 4 % vendu salaris worden gehouden.

—Op de vendutie van vrijdag den 4den Augustus naast den notaris *Heijnis*, zal worden verkocht, eene aanzienlijke partij zijden goederen min of meer beschadigd gelost, uit het amerikaansch schip *York*, bestaande uit: fraaije doeken, shawls, levantines krippen shawls, poncé zijden doeken, gras linnen enz. enz., voor rekening van de assuradeurs.

—Op de vendutie van vrijdag, 4 dezer, zal mede worden verkocht eene partij pas aangebragte provisien, bestaande in: beste grasboter in dubb. fust in potten, rolpens, saucijsjes, bloem- en roodekool, sla-olij, roode bie, hammen, ribstukken, tongen, alles bij geassorteerde kavelingen; alsmede voor rekening van dien het aangaat van eene partij echt goud en zilver gallon, en eene aanzienlijke partij ligt beschadigde lijnwaden, welke zonder reserve zullen worden verkocht.

Op maandag den 7den Augustus 1837.

—Zal vendutie worden gehouden, voor het woonhuis van *H. Beijnon*, op Molenvliet, van eenen fraaijen inboedel, daags te voren van een ieder te zien.

Op zaturdag den 5den Augustus 1837, zal te Meester Cornelis vendutie worden gehouden van wagens, bendies, wagen- en bendie paarden, buffels, twee harten-beesten, een troep van 125 stuks runderen, lijnwaden, eenige dwergboomen met daarbij behoorende voetstukken, eene partij afbraak, eenige huismeubelen en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt; zoomede zal ten 11 uren precies worden verkocht de slavin genaamd *Jesmie*, zijnde naaister, huismeid en sambal-maakster.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Bij *Tan Kamlong*, op Passar Piesang, zijn te bekomen de ondervolgende, per de *Margaretha Catharina*, ontvangen provisien, als: boter dubbeld fust, zoetemelksche, edammer en zwitsersche kazen, rolpens, ketting sausijzen, pekel worst, haring, gezouten en gerookte tongen, ribben, gerookt vleesch, beste gezouten lengvisch, broodsuiker, suikergoed en banket, vruchten op brandewijn, pruimen, peren, appelen, korenten, tafel rozijnen en amandelen, vermisellie, gedroogde groentens, tuinzaden, likeuren en Fockink maagbitter, sla-olie, stroop, rhijn-wijn, hochheimer, seltzerwater en verlakt leder; verder is nog bij hem te bekomen zeer goede madera wijn.

Batavia, *22 Julij 1837.*

—Kindermutsjes, everleste en satijne dames-schoenen, zijden foulards voorschootjes, gekleurde zijden dassen, benevens engelsche bendie en wagen zweepen, pas aangebragt en te bekomen bij

VAN HEUKELOM & CO.

—Te koop, het land Kampong Malaijo met deszelfs inventaris.

—De ondergeteekende geeft bij deze kennis dat bij hem alle zon- en woensdagen in de Rotterdamsche poort versch vleesch te verkrijgen is.

THO. de SOUZA.

—Op dingsdag den vijftienden Augustus aanstaande, zullen verkocht worden diverse toko goederen, pakhuis behoeftens, toko kasten, tafels enz., benevens eene bendie met engelsche veren en assen, twee stellen engelsche bendie tuigen, een timoreesch bendie paard en een zwart rijpaard ruim 4 voeten hoog. *En precies ten 10 ure.*

Het huis en erf, benevens het daarop staande steenen met pannen gedekt pakhuis, cc. groot 800 koijangs, toebehoorende aan den heer *Rob. Paul* en diens firma *Collings en Paul.*

Soerabaija, HENRY BALL, qq.
24 Julij 1837. JOHN MAJOR, qq.

—For sale, by the undersigned, a suitable quantity of *Keirs & Cos.*, superior madeira in half pipes, imported direct from the Island per *Sir John Beresford.*

MORGAN, MELBOURN & CO.

GEBOORTEN.

—Den 18den Julij 1837, is te Pekalongan, bevallen van eene dochter, *Adriana Johanna Kleijn*, geliefde echtgenoot van

DE JONGH HEMERIJK TAK.

Batavia, *25 Julij 1837.*

—Voorspoedig bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenoot van J. DOORNIK.

Kedong Halang, *den 23sten Julij 1837.*

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 2 Augustus 1837.

STERFGEVALLEN.

Te Buitenzorg overleed den 31sten Julij 1837, het jongstgeboren kind van

D. J. DE EERENS, en
T. L. H. DE SALVE DE BRUNETON.

—Heden overleed in den ouderdom van ongeveer 68 jaren, de weledele heer *Levinus Heuhevlugt*.

De testamentaire en codicillaire executeuren in diens nalatenschap.

BATAVIA, *26 Julij 1837.* FOCQUIN.
L. STEITZ.

—Heden overleed ons teergeliefd zoontje *Jacobus Wilhelmus Petrus*, in den jeugdigen leeftijd van 13 maanden.

22 Julij 1837. [illegible]

—Op heden den 12den Mei 1837, overleed alhier de chinees *Tjong Kwee Höa*. Debiteuren en crediteuren worden verzocht aangifte of betaling te doen, binnen drie maanden na dato dezes aan

De Agenten van de wees- en boedelkamer te Nattal.
H. VAN ROIJEN.
Ambtenaar belast met het civiel gezag.
DOSTAL, *2de luit. van het 2de bat. inf.*

—Zoo even ontvangen wij de treurige tijding dat heden ochtend te Kotta Nopan overleden is, de tweede luitenant der infanterie *Eleborg*, militair kommandant in Mandaheling. Het Gouvernement verliest in hem een braaf soldaat, en wij een goed kameraad. Crediteuren en debiteuren, worden verzocht binnen drie maanden aangifte of betaling te doen, aan de kommissarissen in denzelfs boedel.

De Kommissarissen in denzelfs boedel.

RAW, JANSSEN, *1ste luit.*
den 26sten Mei 1837. —— SEELIG, *2de luit.*

NAGELATEN BOEDELS.

Degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de ab intestato ontruimde boedels door wijlen de chinezen *Ajoke en Tan Hoke*, worden verzocht [illegible] aangifte of betaling te doen, binnen drie maanden [illegible]

De [illegible] dels te Soerang (Residentie Bantam).
A. V. VAN LAMMEREN.
H. VAN STENUS.

—Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen, den op den tweeden Februarij dezes jaars, te Boelocomba overleden eersten luitenant der infanterie, *Carl Franz Otto*, gelieven daarvan opgave dan wel betaling te doen, binnen drie maanden na dato dezes, aan de weeskamer alhier.

Namens voormeld kollegie.
De Secretaris,
MAKASSER, WILHELM RAU.
den 27sten Junij 1837.

—Die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den op den 7den dezer overleden gewezen Assistent Resident *J. D. Mesman*, worden verzocht, daar van binnen drie maanden, te rekenen van heden, aangifte of betaling te doen aan de ondergeteekende, zoo mede worden degenen, voor welke de overledene zich als borg heeft geinterponeerd, verzocht om zich binnen gemelden tijd van eenen anderen borg te willen voorzien.

MAKASSER, *De testamentaire erfgenamen,*
13 December 1836. [illegible]

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Buitengewone algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers der Javasche Bank, op maandag den 14den Augustus 1837, des voormiddags ten 10 ure, in het lokaal der Bank.

Namens de directie der Bank voornd.
BATAVIA, *De Secretaris,*
27 Julij 1837. C. J. SMULDERS.

De directie der officiers societeit Concordia, heeft de eer da leden ter kennis te brengen, dat er voortaan elken woensdag avond in het locaal der societeit muziek zal zijn.

Namens de Directie.
De Secretaris,
A. MEIS.

—Dr. *Stanislas Toussaint*, woont op Weltevreden tegen over de Roomsche Kerk, no. 88.

—Le soussigné, nommé par le comité des assureurs maritimes de Paris, leur agent à Java, transfère ses pouvoirs à Messrs. *P. Suermondt & Co.*, pour agir dans tous les cas de sinistre, où les compagnies qu'ils représentent pourraient être intéressées.

N. CEZARD.

BATAVIA, *31 Juillet 1837.*

THEATRE FRANÇAIS,

Sous la direction de M. MINARD.

Vendredi 4 Août 1837,

Une première représentation de

JOCONDE

LES COURREURS D'AVENTURES,

Opéra en 3 actes, musique de *Nicolo.*

Prix du Billet : 4 florins; les Officiers : 3 florins; les Enfans : 2 florins.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaija	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwe brood de 14 oncen	[illegible]	25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaija	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst, eerste soort, per kojang	120	»	96	»	[illegible]	[illegible]
Idem, tweede soort, per kojang	100	»	85	»	100	»
Idem, derde soort, per kojang	80	»	76	»		
Idem, eerste soort per gantang (1/8 pikol)	[illegible]	[illegible]	»	26	»	[illegible]
Idem, tweede soort per gantang	[illegible]	[illegible]	»	23	»	[illegible]
Idem, derde soort, per gantang	[illegible]	[illegible]	»	20	»	[illegible]
Koffij, per pikol	[illegible]	[illegible]	30	»	30	»
Klapper-olie, [illegible] bottels	11	»	5	20	11	22
Katjang-olie, [illegible] bottels	7	»	4	29	5	28
Dengdeng [illegible], per pikol	22	»	18	»	19	»
Brandhout, per vadem van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 1½ voeten breed	14	»	24	»	12	»

NB. Bovenstaande artikelen zijn allen in koper[illegible] berekend.

Te Samarang wordt de kojang à 28 pikols of 3500 ℔ gerekend.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Julij 14 — Ned. schip *Margaretha Catharina*, J. H. [illegible], van Batavia den 23sten julij, naar Calcutta, passagier, [illegible] Sluiter. — dito schip *Generaal van den Bosch*, J. Parlevliet, van dito den 23sten dito, naar Rotterdam.

Julij 25 — Ned. schip *J. C. J. van Speijk*, A. [illegible], van Batavia, naar Rotterdam. — Eng. bark *Lord Sidmouth*, [illegible], van Sinkapoera den 5den junij, naar Nieuw-Zeeland.

Julij 30 — Amerik. schip *Naples*, Fuchs, van Salem den 6den april, naar Batavia, passagiers, de heer [illegible] echtgenoot en dochter. — dito schip *Aurelius*, Stoddard, van Manilla naar Boston.

BATAVIA.

Aangekomen.

Julij 28 — Ned. schoener *Maria Frederika*, J. Gregorij, van Balie den 23sten julij.

Julij 29 — Ned. bark *Radja Walie*, C. Kemish, van Soerabaija den 25sten julij, passagiers, de heeren J. Langewagen, [illegible] en M. Jordan. — dito schoener *Sirius*, T. Deighton, van Ternate den [illegible] dito, passagier, de heer R. Tower. — dito brik *Patriot*, J. B. Greene, van Cheribon den 27sten dito.

Julij [illegible] — Ned. schoener *Nasri*, Said Aloei Bin Abdulla Aljuffrie, van Lampong den 13den julij, passagier, de heer A. J. D. Lotz. — dito schip *Mercurij*, B. Sudell, van Padang den 13den julij, passagiers, de heeren Embrechts en familie, F. B. Essee, W. Black, mevrouw Sudell, en de jonge jufvrouw M. Christie.

Julij 31 — Ned. bark *Boeroong*, S. Farrow, van Padang den 14den julij, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren Peiltzer en 3 kinderen, en F. Hall.

Vertrokken.

Julij 29 — Ned. stoom-boot *Van der Capellen*, C. Borneman, naar Samarang, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heeren G. de Raadt, E. Gregorij, A. C. E. Tönsen, J. C. Bedier, G. F. van der Nieport, G. R. A. Mamel, mevrouw B. Bedier en dochter, en de jonge jufvrouw L. A. Kummerli. — dito bark *Tessier*, Sech Oembarak Garnoek, naar Indramaijoe.

Julij 30 — [illegible] — Civ. schoener *Diana*, [illegible] kruisen om de oost.

Julij 31 — Ned. bark *Theodora Sara*, J. Schut, naar Amsterdam.

Aug. 1 — Amerik. schip *Samarang*, G. Meacom, naar Nederland. — Ned. bark *Fatal Djawan*, Said Abdul Rachman Bin Mochamat Segaf, naar Indramaijoe.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. brik Orestes; Civ. schoener Niobe; Ned. schepen L'Esperance, President Schimmelpenninck, Haphien, Mercurij; brikken Twee Gezusters, Indramaijoe, Clementine, Susanna Dorothea, Patriot; barken Tan Goansing, Pollux, Julia, De Javaan, Diederika, Radja Walie, [illegible], Carolina, Nijverheid, Anting, Oejoeng Padang, Sirius, Maria Frederika, Nasri. — Eng. schip John Renwick. — Amerik. schip Mascow. — Zweeds. brik Martina. — Frans. schip Adhemar; bark Ocean. — Chin. jonken Jietlieng, Kim Inghing, Lim Soensing.

SAMARANG.

Aangekomen.

Julij 21 — Ned. schip *Neerlands Indie*, J. G. Veening, van Soerabaija den 18den julij, passagiers, majoor van der Velde en echtgenoot, de heeren van Geufieke en echtgenoot, J. H. Stolsz, H. Deekens, en mevrouw Soowla.

Julij 22 — Ned. bark *Kallemaas*, Tupper, van Batavia den 13den julij, met Zr. Ms. troepen, passagiers, de heer Ponse en familie.

Julij 24 — Ned. kotter *Goanek*, Gotingpong, van Banjermassing den 12den julij.

Julij 25 — Ned. schip *Diligence*, H. Bos, van Batavia den 19den [illegible] — Ned. schoener [illegible] den [illegible]

Julij 26 — Ned. bark *Le Charlet*, B. Boig, van Batavia den [illegible] julij, met Zr. Ms. troepen. — dito schip *Phenomene*, P. Hoed, van dito den 20sten dito. — dito bark *Jacobus*, J. Louring, van Soerabaija den 14den dito, passagiers, de heeren Levijssohn, Korman en J. Vos.

Vertrokken.

Julij 21 — Ned. schoener *Anting*, Timbang, naar Batavia. — dito stoom-boot *Van der Capellen*, C. Borneman, naar dito, passagiers, de heeren F. Dickson, Filt, P. A. Tissot, en de jonge heeren L. en [illegible]

Julij 24 — Ned. bark *Kallemaas*, Tupper, naar Soerabaija, passagiers, de heer Ponse en familie.

Julij 26 — Frans. bark [illegible], E. Goue, naar China, passagier, de heer R. K. Toelaar.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Julij 20 — Ned. brik *Courier*, J. C. Ross, van Sijdney den 18den junij.

Julij 21 — Ned. schip *Batavier*, J. F. Scharper, van Batavia den 9den julij. — dito schip *Medora*, J. Bowie, van dito den 10den dito, met Zr. Ms. troepen, passagier, de heer Mr. Young.

Julij 22 — Ned. schip *Carolina Jacoba*, Said Oemar Bafagie, van Batavia den 1sten julij. — dito schip *Rhoon en Pendrecht*, A. Schaap, van dito den 11den dito, passagiers, majoor Boers en familie. — dito schip *Generaal Chassé*, M. Harkema, van dito den 14den dito. — dito schip *Johanna Susanna*, J. B. Berest, van Japara den 18den dito.

Julij 24 — Ned. schip *Het Goede Vertrouwen*, W. E. Bakker, van [illegible] — dito schip *Koningin der Nederlanden*, P. Sipkes, [illegible] — dito schip *Schelde*, C. M. van Dijcke, van dito den 14den dito.

Julij 25 — Ned. schip *Vrouw Jeannette*, Jong Tjotman, van Grissee den 23sten julij.

Vertrokken.

Julij 20 — Eng. schip *Arab*, Sames Ferrier, naar Sinkapoera, passagiers, [illegible] A. Deummond en Stepherd.

Julij 22 — Ned. bark *Sasanna Dorothea*, A. Riggs, naar Sumanap, Patjitan en Batavia. — dito bark *Willemoijn*, W. Eerhardt, naar Grissee. — dito schoener *Johanna Charlotta*, Nieo Kinghong, naar Samarang.

Julij 23 — Ned. schip *Batavier*, J. F. Scharper, naar Passaroeang.

Julij 25 — Ned. bark *Radja Walie*, C. Kemish, naar Batavia, passagiers, de heeren Langewagen en M. Jordan. — dito bark *Berkat*, Oewa Toondro, naar Banjermassing.

Julij 26 — Ned. bark *Jacobus*, J. Daneens, over Samarang en Batavia naar Nederland, passagiers, de heeren H. A. Levijssohn, F. de Boer, E. Vos en N. Kosman.

Julij 27 — Ned. schip *De Vrouw Hendrika*, H. Zeedief, over Samarang en Batavia naar Nederland, passagiers, Kapitein F. F. M. van Maanen, en jufvrouw Johanna [illegible].

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat Diana; korvetten Zwaluw, Van Speijk; stoom-schip Hekla; brikken Snelheid, Siwa; schoener Kamelion; kanonneer-booten No. 14 en 15; Ned. schepen Singapoera, Grace, Cheribon Packet, Pleiades, Johanna Frederika, Nickerie, Vlashandel, Broedertrouw, Medora, Carolina Jacoba, Rhoon en Pendrecht, Generaal Chassé, Johanna Susanna, Goed Vertrouwen, Koningin der Nederlanden, Schelde, Vrouw Jeannette; brikken Pesisier Borneo, Alijda, Courier, Ondernemer, Alie Oesoor; barken Louisa, Margaretha, Zeelust; schoeners Srie Bandan, Dolphijn, Barborossa, Iris, Refectie. — Eng. schip Ladij Nugent. — Amerik. schip Mandarin. — Portugeesch schip Providencia.

BANJOERMAAS.

Aangekomen.

Julij 18 — Ned. schip *Batavia*, G. King, van Sumanap. Dit schip met een' hevigen storm op de zand bank geraakt, heeft eenige avarij gehad, doch is na het over boord werpen van een gedeelte der lading, en het verliezen van het roer, ten anker gekomen.

Julij 22 — Ned. brik *Indramaijoe*, W. Borger, van Sumanap.

Vertrokken.

[illegible] naar Rotterdam.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia, van den 28sten tot en met den 31sten Julij 1837.

AANVOER.

Van *Makkasser*, per praauw *Paduakang*, *Oey Tinghay*.
11 pic. was, 91 do. boombasten, 180 st. lijnwaden, 100 fl. makolie, 15½ pic. paerlemoer, en 19 st. paarden, *Order*.

Van *Balie*, met het Ned. schip *Maria Frederika*, *Gregorij*.
522½ pic. tripang, 64 do. olie, 1939 do. rijst, en 375 st. buffelhoorns, *Order*.

Van *Riouw en Sinkapoera*, met het Ned. schip *Haphien*, *Kwee Kaitjoen*.
1520 pic. gambier, 80 do. tingarbasten, 15½ kg. lijnwaden, en eenige provisien, *Order*.

Van *Padang*, met het Ned. schip *Mercury*, *Sudell*.
614 pic. koffij, *A. Meyer*.
996½ do. do., *N. H. M.*

[illegible] met het Ned. schoener *Sirius*, *Deighton*.
[illegible] vogels, 240½ pic. tripang, 7 do. [illegible], *Order*.

UITVOER.

Naar *Nederland*, met het Ned. schip *Theodora en Sara*, *Schut*.
1135 pic. suikes, 405½ do. dagelen, 60 do. sapanhout, 30 do. rotting, en 364⅝ do. indigo, *N. H. M.*

B. beteekent: balen, pic. picols, kn. kisten, ks. kistjes, kol. kollangs, kg. korgien, vn. vaten, vs. vaatjes, kd. krandjangs, md. manden, kn. kannen, pp. pijpen, okh. okshoofden, stv. staven, st. stuks, bs. bossen, dz. dozijn, lg. leggers, pd. ponden, str. strengen, el. ellen, kld. kelders, rn. realen, zk. zakken, pk. pakken, th. thail, kar. karaat, katt. kattjes, fl. fleschen, rl. rollen, vt. vat, pt. potjes.

SCHEPEN IN LADING TE BATAVIA.

NAAR	SCHEPEN		KAPITEIN	AGENTEN
Amsterdam,	Ned. schip	Javaan,	*Meyer.*	*N. H. M.*
Padang,	„ brik	2 Gezusters,	*Batten,*	*van Dieten.*
Muntok en Sinkapoera,	„ bark	Pollux,	*Oey Tianlay.*	*Ang Panhoey*
Holland,	Eng. schip	John Renwick;	*Lenning-ton.*	*Maclaine, Watson en Co.*
Boston,	Amer. „	Moscou,	*Law.*	*Paine, Stricker en Co.*
Nederland,	Zweed. brik	Martina,	*Westenberg,*	*Idem.*
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
China,	[illegible]	[illegible]	[illegible]	*[illegible] Diamond en Co.*
Over Samarang naar Pontianak,	Inl. praauw	Tobb,	*Daoot.*	*Daoot.*

Ter Lands Drukkerij is van de pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

Almanak en Naamregister van Nederlandsch Indië, voor 1837, [illegible] kosten *f* 8.

De Directeur van 's Lands Drukkerij,

BREST VAN KEMPEN.

Te BATAVIA TER LANDS-DRUKKERIJ.